

ความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

นางสาว เป็ล่งศรี อิงคินันท์

ศูนย์วิทยพัทยาการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-129-3

007761

I 16564431

JOB SATISFACTION OF UNIVERSITY LIBRARIANS

Miss Pringsri Ingkaninun

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
โดย นางสาวเป็ล่งศรี อิงคนินันท์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. พัชนีภา คูปรัดน์)

.....
(อาจารย์วิภาวรรณ มนูญิจ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ทรรศनिया กัลยานมิตร)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย

ชื่อนิสิต นางสาว เปล่งศรี อิงคินันท์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ดันดี เมธ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๔

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
- ๒. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค
- ๓. เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

สมมติฐานของการวิจัย

ความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงาน ณ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ๑๔ มหาวิทยาลัย จำนวน ๓๓๒ คน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับคืนทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน ๒๖๖ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๑๒

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่าระดับความพึงพอใจ เกี่ยวกับ ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า นโยบายและการบริหารงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน และ เงินเดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าฐานนิยม (Mode) และทดสอบค่าไคสแควร์ (X^2) การคำนวณค่าสถิติใช้คอมพิวเตอร์ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

สรุปผลการวิจัย

๑. ระดับความพึงพอใจของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย โดยส่วนรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ๗ ปัจจัย คือ ปัจจัยความสำเร็จในการทำงาน ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ความรับผิดชอบ นโยบายและการบริหารงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ความมั่นคงในงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีความพึงพอใจน้อยอยู่ ๓ ปัจจัยคือ การได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้า และ เงินเดือน

๒. ความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๓. ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย เมื่อเรียงตามลำดับ ๑-๑๐ ปรากฏผลดังนี้ (๑) ความก้าวหน้า (๒) ความสำเร็จในการทำงาน (๓) การได้รับการยอมรับนับถือ (๔) ความมั่นคงในงาน (๕) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (๖) ความรับผิดชอบ (๗) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน (๘) นโยบายและการบริหารงาน (๙) สภาพแวดล้อมในการทำงาน (๑๐) เงินเดือน

Thesis Title Job Satisfaction of University Librarians

Name Miss Pringsri Ingkaninun

Thesis Advisor Assistant Professor Amornchai Tantimedt, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1982

The Purposes of the Study

1. To study the level of job satisfaction of university librarians in Thailand.
2. To compare job satisfaction of university librarians in Bangkok with those in other cities.
3. To study factors effecting job satisfaction of university librarians in Thailand.

Hypothesis

There is no difference between the job **satisfaction** of university librarians in Central region and the job satisfaction of university librarians.

Procedures

Population used in the study were 332 university librarians from 14 universities. Questionnaires, were distributed, questionnaires, were returned, Two Hundred and Twenty Six (80.12 percent).

The research instrument (questionnaire) was designed to rate the level of the job satisfaction of university librarians, The content included achievement, recognition, the work itself, responsibility, advancement, company policy and administration, interpersonal relations; superior, subordinate, peers, security, working conditions, and salary.

Data were analyzed and presented in term of percentages, mode, median and chi-square (X^2).

Findings

1. The level of job satisfaction of the university librarians both in Central Region and regional area are found to be high on the following seven factors; (1) achievement, (2) the work itself, (3) responsibility, (4) company policy and administration, (5) interpersonal relations; superior, subordinate, peers, (6) security, (7) working conditions.

2. The level of job satisfaction of the university librarians in Central region and in regional area are not significantly different (at the 0.05 level).

3. The factors effecting the job satisfaction of university librarians are found in the following orders (1) advancement, (2) achievement. (3) recognition. (4) security. (5) the work itself, (6) responsibility, (7) interpersonal relations; superior, subordinate, peers, (8) company polycy and administration, (9) Working conditions, and (10) Salary.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ วิชาวรรณ มนูญปัจ รงศาสตราจารย์ ทรรศนียา กัลยาณมิตร ดร.มิลินทร์ สำเภาเงิน รงศาสตราจารย์ นาย- สัตวแพทย์ ระปิล รัตนพานิ รงศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ พยัตรา ดันตสิสิกร โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ดันติเมธ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาแนะนำและ แกไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ที่ได้กรุณาแนะนำ และเพิ่มเติมตัวปัจจัย ซึ่งได้นำมา เป็นกรอบของการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณ รงศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ พุ่มวิเศษ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลืออำ- นวยความสะดวก

ขอขอบคุณบรรณารักษ์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการตอบแบบสอบถาม

เปล่งศรี อิงคณินท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๗
สมมติฐานของการวิจัย	๗
ขอบเขตของการวิจัย	๘
ข้อจำกัดของการวิจัย	๙
ประโยชน์ของการวิจัย	๙
นิยามของคำที่ใช้ในการวิจัย	๙
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐
ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย	๑๒
๒. แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล	๑๓
การบริหารงานบุคลากรห้องสมุด	๑๔
ทฤษฎีหลักการศึกษาความพึงพอใจในการทำงาน	๒๒
องค์ประกอบและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน	๒๔

๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๕๒
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕๒
สมมติฐานของการวิจัย	๕๒
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๕๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๕๓
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๕๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๕๘
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๑
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๑
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๒
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๖
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๘๘
สรุปผลการวิจัย	๘๘
อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะการปรับปรุง	๙๑
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	๙๗
บรรณานุกรม	๙๘
ภาคผนวก	๑๐๖
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม	๑๐๗
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	๑๐๘
ภาคผนวก ค. ตารางที่ ๒๑	๑๑๘
ตารางที่ ๒๒	๑๑๙
ตารางที่ ๒๓	๑๒๐
ตารางที่ ๒๔	๑๒๑

ตารางที่ ๒๔	๑๒๒
ตารางที่ ๒๖	๑๒๓
ตารางที่ ๒๗	๑๒๔
ตารางที่ ๒๘	๑๒๕
ตารางที่ ๒๙	๑๒๖
ตารางที่ ๓๐	๑๒๗
ประวัติผู้เขียน	๑๒๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

๑.	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน	๕๘
๒.	ประชากรแบ่งตามเพศ	๖๒
๓.	ประชากรแบ่งตามอายุ	๖๓
๔.	ประชากรแบ่งตามสถานภาพการสมรส	๖๔
๕.	ประชากรแบ่งตามวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์	๖๕
๖.	ประชากรแบ่งตามวุฒิอื่น ๆ นอกเหนือจากวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์	๖๖
๗.	ประชากรแบ่งตามประสบการณ์การทำงานและฝึกงานหลังจากจบการศึกษา	๖๗
๘.	ประชากรแบ่งตามระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในตำแหน่งบรรณารักษ์	๖๘
๙.	ประชากรแบ่งตามผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้ตอบแบบสอบถาม	๖๙
๑๐.	แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในปัจจุบัน ความสำเร็จในการทำงานเป็นรายข้อ	๗๐
๑๑.	แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในปัจจุบัน การได้รับการยอมรับนับถือเป็นรายข้อ	๗๑
๑๒.	แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ เป็นรายข้อ	๗๓
๑๓.	แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน ความรับผิดชอบ เป็นรายข้อ	๗๔
๑๔.	แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน ความก้าวหน้า เป็นรายข้อ	๗๕
๑๕.	แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน นโยบายและการบริหารงานเป็นรายข้อ	๗๗

ตารางที่

หน้า

๑๖. แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคในปัจจุบัน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน เป็นรายชื่อ ๗๔
๑๗. แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน ความมั่นคงในงาน เป็นรายชื่อ ๘๑
๑๘. แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน สภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นรายชื่อ ๘๒
๑๙. แสดงระดับความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน เงินเดือน เป็นรายชื่อ ๘๓
๒๐. แสดงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ในส่วนกลาง. ส่วนภูมิภาค และโดยรวม ๘๔
๒๑. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน ความสำเร็จในการทำงาน ๑๑๘
๒๒. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน การได้รับการยอมรับนับถือ ๑๑๙
๒๓. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน ความสำเร็จในการทำงาน ๑๒๐
๒๔. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ในปัจจุบัน ความรับผิดชอบ ๑๒๑

ตารางที่

หน้า

๒๕. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจ
ในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง กับส่วน
ภูมิภาค ในปัจจัย ความก้าวหน้า ๑๒๒
๒๖. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจ
ในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง กับส่วน
ภูมิภาค ในปัจจัย นโยบายและการบริหารงาน ๑๒๓
๒๗. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจ
ในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง กับส่วน
ภูมิภาค ในปัจจัย ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา
เพื่อนร่วมงาน ๑๒๔
๒๘. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจ
ในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง กับส่วน
ภูมิภาค ในปัจจัย ความมั่นคงในงาน ๑๒๕
๒๙. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจ
ในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง กับส่วน
ภูมิภาค ในปัจจัย สภาพแวดล้อมในการทำงาน ๑๒๖
๓๐. แสดงค่าฐานนิยม ค่าร้อยละ และโคสแควร์ของความพึงพอใจ
ในการทำงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง กับส่วน
ภูมิภาค ในปัจจัย เงินเดือน ๑๒๗